

3x3 Katskiļos avīze #1

2019. g. 20. augustā

Sveicināti Katskiļu 3x3 nometnē!

Katskiļu nometne ir mīļa vieta mums visiem. Esam pavadījuši daudz skaistu vasaru te; esam baudījuši ezeru, mežus, satikuši jaunus draugus, kā arī pavadījuši laiku kopā ar veciem draugiem. Ja padomā, grūti aptvert kā laiks ir paskrējis. 19. augustā draudze

Novēlu Jums:

atvēlēt laiku draudzībām,
jo tās ir ceļš uz laimi,
atvēlēt laiku smiekliem,
jo smieklis ir dvēseles
mūzika.

Draudzības mums palīdz tikt cauri asarām un rūpēm un stiprina mūs; draudzības vairo priekus. Draudzība ir lepnums. Dāvājiet šo zelta stīgu viens otram, lai 3x3 nedēļa mirdzētu draudzības lokā.

Ingrīda Jansone

atzīmē 63 gadus kopš iesvētīja šo Ņujorkas draudzes nometnes īpašumu, un jau 36 gadi pagājuši kopš sanācām pirmo reizi 3x3 nedēļu Katskiļos. Kāpēc mēs braucam uz 3x3? Kas mums ir tik mīļš, ka mērojam lielus attālumus pavadīt laiku kopā? Man liekas, ka mēs braucam meklēt mieru, draugus, atelpu, kā arī atvērties jauniem piedzīvojumiem, mūžu dzīvojot, mūžu mācoties un mūžu draudzējoties.

Bet man nekad nav bijušas brilles!

Ar to teikumu beidzās mūsu iepazīšanās vakara rotaļas pirms nometnes vadītāja Ingrīda Jansone iepazīstināja ar visiem šī gada ieviržu vadītājiem un nometnes darbiniekiem.

Iepazīšanās jau sākās sestdienas vakarā, kad bija sabraukuši lielākā daļa no nometnes vadības un tie iepazīnās savā starpā, arī ar dažādām nodarbībām, beidzot ar galda dekorāciju veidošanu – kas mūs iepriecina katrā maltītē.

Svētdienas vakarā, pēc kārtīgas lietus nogāzes, kad virs sarīkojuma zāles virmoja varena varavīksne, Māra Ast novadīja vairākas iepazīšanās spēles, kas varētu pieaugušajiem likties drusku muļķīgi, bet izrādījās saistošas - neviens nesēdēja un negarlaikojās, jo visiem bija jāstaigā un jāprasa citiem vienkārši jautājumi. Vispirms bija jāatrod tie, kam bija tā pati mīļākā krāsa. Vislielākam skaitam patikās zils. Tad mīļākais mājas dzīvnieks, bet te vairs nedrīkstēja sarunāties, bija jāatdarina dzīvnieka skaņa. Rējēji bija tik skaļi, ka ņaudētājiem un čivinātājiem bija grūti viens otru atrast. Bija arī sauja kurmju mīlētāju; kurmji savās alās esot mēmi.

Lielāko sajūsmu radīja mīļākie latviešu ēdieni. Te bija liela izvēle – rupjmaize, svaigi Latvijas gurķi un tomāti ar dillēm un skābu krējumu, sēņu mērce, zemeņu saldējums, rasols, bet vairākiem garšo siļķes, cepti kartupeļi, skābi kāposti, Jāņu siers, un visvairāk – pīrāgi.

Jauki arī atrast tos kam mīļākā tā pati tautas dziesma. Iemīļotākās izrādījās *Pūt vējiņi* un *Tumša nakte, zaļa zāle*. Nodziedājām dažas – *Lakstīgala kroni pina, Strauja, strauja upe tecēj'* un *Zaļo krūzi*, kur Uldis ar Anitu spontāni nolēma to iztēlot.

Mēs nometnē atspoguļojam visu gadskārtējo ritumu dzimšanas dienās. Grūtākais uzdevums bija visiem sastāties pēc dzimšanas dienām sākot ar janvāri līdz decembrim – bet bez vārdiem. Te parādījās gaisā pacelti pirksti un dažādi

žesti un kad sākām atskaitīties, vēl oktobra grupiņa pārskrēja uz apļa otro malu un šur tur dalībnieki dabūja izmainīties.

Pēdējā spēlē visi sākām ar desmit paceltiem pirkstiem un katrs pēc kārtas

noskaitīja kaut ko tādu, ko nebija mūžā darījis, un tad tie, kas to bija darījuši, nolaida vienu pirkstu. Pēdējais kas paliek ar paceltu pirkstu uzvar. Tā minēja dažādas dēkainas nodarbības, piem. lekšanu no lidmašīnas, pacelšanos gaisa balonā, lidmašīnas vadīšanu, braukšanu ar motociklu, jāšanu ar zirgu. Kur vien ļaudis nav bijuši – Krievijā, Polijā, Havajā, bet kad kāds ieminējās Latviju, daudz pirkstu bija jānoloka. Beigās palika Brazīlijā augusī Dace Zalmanis un skolniece Marlēna Slokenberga. Tās tad mēģināja izgudrot ko otra ir darījusi, ko pate nav. Dace nav gājusi skolā Amerikā vai mācījusies latviešu valodu. Marlēna nav pirkusi māju, un pašās beigās, kad katrai tikai viens pirksts vēl bija redzams: “Bet man nekad nav bijušas brilles!” Un Dacei uz deguna skaidri redzamas acenes.

Caur smiekliem un nenopietnām spēlēm 3x3 dalībnieku pulciņš iesildījās, iepazīnās un vakaru nobeidza ar pacilātu garstāvokli.

MBz

LaPa Roadshow

Muzejs *Latvieši pasaulē*, vai LaPa jau vairākkārt ir noturējis šo neparasto pasākumu, kas izmanto elementus no amerikāņu televīzijas programmas, *Antiques Roadshow*. Muzeja dibinātāja un ilggadīgā līdzstrādniece Maija Hinkle nespēja būt ar mums Katskiļos; vakaru novadīja Māra Ast un Maira Bundža. Mūs aicināja paņemt līdzi uz 3x3 nometni kādu ģimenes relikviju kas bija paņemta līdzi atstājot Latviju, vai gatavota vai nozīmīga bēgļu nometnēs, vai izveidoja mūsu latvisko dzīvi Amerikā, vai kas parāda kādu mūsu diasporas latviešu sabiedrības daļu.

Amerikāņu programmā priekšmetu analizē speciālisti, bet pie mums katrs īpašnieks priekšmetu apraksta – tā izcelšanos, lietošanu, vai nozīmi savā dzīvē.

Vecākie priekšmeti bija Līgas Ziemeles vecvecmātes izšūti dvieļi no 19. gs. beigām.

Aija Pelše lasīja no mātes dienasgrāmatas par dzīvi Pēterpilī agrā 20. gs. un rādīja katlu ar karotēm, kas paņemts līdzi no Jelgavas.

Imantam Platajam bija atņemto ģimenes īpašumu saraksts no 1919.g.

Intam Dzelzgalvim bija ordenis, kas radniekam piešķirts par brīvības cīņām.

Mairai Bundžai bija tēva maciņš no 1936. gada olimpiādes Berlīnē, kur viņš piedalījies kā Valkas sporta kopas vadītājs.

Laimonim Drukovskim bija Latvijas karogs, kas plīvojis pie ģimenes lauku mājām, un plīvojis atkal, kad Kruščevs viesojies Amerikā.

Māra Vīksniņa nāk no valodniekiem un rādīja pāris vārdnīcas (angļu-latviešu un latviešu-angļu), kuras satsādījušas vecmāmiņas, izdevis vectēvs un kuras bija svarīgas Vācijas nometnēs.

Alīdai Saliņai bija sena fotogrāfija un baptistu dziesmu grāmata no Vācijas, jo vectēvs bijis baptistu mācītājs.

Andai Spalviņai bija rokassprādze, ko viņas vīra tēvs darinājis Vācijas nometnē no pieclatniekiem un dzintariem.

Intai Šrāderei bija dienas avīze, kas izdota uz kuģa ceļā uz Ameriku, galvenokārt kopīgā vācu valodā, bet kuģa kapteiņa padomi iebraucējiem angļiski.

Vizmai Drukovskai bija vecmātei sūtīta kartiņa 1953.g. paziņojot, ka Nikolajs Kalniņš precējies. Kartiņa sūtīta no Ņujorkas uz Austrāliju, un beigās nonākusi Ņudžersijā.

Māra Ast rādīja grāmatu, ko viņai uzdāvājis Ventspils teātris 1989. gadā, kad viņa braukusi pa Latviju ar Anšlava Eglīša *Omārtija kundzes* izrādi tanī fantastiskajā laikā, kad sāka atvērties attiecības starp Latviju un trimdu.

Helēnai Vīksniņai bija tīklu lāpītājs, ko ģimenei uzdāvāja zvejnieks (radnieks!) ciemojoties *Smithsonian Folklife* festivalā 1998.g.

Bez priekšmetiem stāstīja Dace Zalmanis un Ojārs Spārītis.

Daļa priekšmetu būtu piemēroti LaPa muzejam. Ko LaPa muzejs krāj? Priekšmetus, dokumentus, fotogrāfijas, audiovizuālus materiālus, mutvārdu liecības, dienas grāmatas, vēstules, kuras paņemtas līdzi no Latvijas vai parāda organizāciju, personīgo, latvisko dzīvi, politiskās un kultūras aktivitātes mītņu zemē. Visvairāk vajag priekšmetus, kas liecina par vietējās latviešu kopienas vēsturi, darbību, aktivitātēm: sarīkojumu programmas, afišas, sporta krekus, kausus, medāļas, organizāciju karogus, visādas nozīmītes un piespraudes, vietējās vēstures grāmatas, utt. Pirms dāvina, priekšmets jānofotogrāfē un jāizpilda dāvinājuma lapa un muzeja darbinieki noteiks priekšmeta piemērotību krājumam. LaPa muzejs tagad strādā pie akreditācijas iegūšanas pie Latvijas Kultūras ministrijas.

Latvijas vēsturiskā arhitektūra

Pie mums Kastkiļu kalnos ieradies Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents Ojārs Spārītis un mums sniedz bagātīgu programmu kā arī papildina pārējās programmas. Mēs iepazīšanās vakarā uzzinājām, ka viņš netaisās aust un šūt, jo jaunībā skolā likts zēniem uzšūt peldbikses, kas laikam derējušas tikai vienai peldei. Un arī neiešot pie stikliem, jo puikas gados iemācījies veicīgi atvietot izsistus logus un ar to pieticis.

Bet priecājamies, ka pie mums ir zinātnieks, kas ne tikai izglītojies baltu filoloģijā un literatūrā un mākslas vēsturē, bet aktīvi piedalījies Melngalvja nama celšanā, Latvijas baznīcu atjaunošanā un sarakstījis vairākas grāmatas. Viņš ievirzē pārrunās sekojošos tematus:

Latvijas vēsturiskā arhitektūra, Latvijas kultūras pieminekļi - Rīgā un citās pilsētās. Rīgas vecpilsētā ir atjaunotas nozīmīgākās celtnes - Rātsnams, Pētera baznīca un Melngalvju nams. Jelgavā ir restaurēts Sv. Trīsvienības baznīcas tornis, saglabāta Sv. Annas baznīca. Pašlaik restaurē Jelgavas pili. Academia Petrina ēka ir lieliskā stāvoklī. Rundāles pilij ir jauns direktors.

Māksliniekam Edgaram Vinteram (1919-2014) šogad ir simtgade. Tipisks padomju režīma noklusējuma upuris, lai gan mācījies Latvijas Mākslas akadēmijā, pēc kaŗa to pazemo un liek otrreiz iet mākslas vidusskolā un pēc pabeigšanas atļauj strādāt par zīmēšanas skolotāju. Viņa gleznas - Latvijas ainavas dažādos gadalaikos, ziedi, Rīgas pilsētas skati - atrodas visā pasaulē latviešu mājās, jo Vinters labprāt pārdeva gleznas visiem, kas brauca ciemos pie trimdas radiem. Vinteram ir veltīts muzejs Duntē muižā.

Latvijas baznīcas šodien - vēsturiskās un vērtīgās, un tās, kuras vajadzēja atjaunot pēc kara atstātajām drupām un pēc padomju režīma postījumiem. Kopā ar Rīgas Amatniecības skolas studentiem ir meistarīgi atjaunotas Priekules, Liepupes, Annenieku, Lielstraupes, Kārsavas, Valles, Daugavpils, Ikšķiles un daudzas citas baznīcas.

Rīgas tēlniecība, skulptūras un pieminekļi: Cilvēki

cenšas savai vēsturiskajai atmiņai veidot piemīņas zīmes. Tās tiek radītas ievērojamiem cilvēkiem, notikumiem, sabiedriskām kustībām vai kolektīvās atmiņas faktiem. Latviešu tēlnieku veidotie pieminekļi ir skaisti un rotā pilsētu. Ir arī tie pieminekļi, kurus sabiedrība nemīl, bet kuri ir radīti padomju okupācijas režīma laikā. Kā izturēties pret tiem?

Luterisma ienākšana Rīgā un Latvijā, Reformācija kā izcils notikums, kas pagrieza Latvijas dzīvi modernās Eiropas vēstures un

kultūras virzienā. Luterisms sekmēja latviešu rakstu valodas veidošanos, grāmatu izdošanu, Bībeles tulkošanu, dzejas sākumu. Luterisms iedrošināja sabiedrību gūt izglītību, pelnīt un labi dzīvot, celt greznus namus un baudīt mākslas jaukus. Mēs vēl šodien baudām reformācijas atstātos augļus.

Latvijas Zinātņu akadēmija - dīvainā ēka pie Centrāltirgus. Latvijas zinātnes spēks un jauda. Izcilākie Latvijas zinātnieki, viņu atklājumi, Latvijas zinātnes saites ar citām pasaules valstīm un to zinātniekiem. Latvijas zinātnieki pasaules universitātēs, augstskolās un institūtos.

MBz ar izvilkumiem no Ojāra Spārīša ievirzes apraksta 3x3 administrācijai

Uldis Stepe un Lauris Rožkalns aizveda Ojāru un Lidiju Spārītšus uz vietējo krodziņu, kas pārdod Latvijas alu, kaut viņi esot tur ēduši saldējumu zem Latvijas karoga.

Kalnā kāpšana uz Sprūstap

Pauls Pilmanis jau vismaz desmit gadu vada ko viņš sauc par pārgājieniem, bet tiem kam gājiens pa stāvām taciņām vai bez taciņām uz augšu sagādā drusku piepūli, to tomēr sauc par kalnā kāpšanu. Mēs katru dienu atstājot ēdamzāli uzmetam acis uz kalnu, kas tā skaisti iesēdināts starp mūsu karogu mastām. Kalnu sauc par Sprūstap (Sprucetop), ko varētu tulkot kā egles galotni. Tur vācu izcelsmes ļaudīm ir vasarnīcas un agrāk latviešu nometņotājiem nebija atļauts tur staigāt vai kāpt. Tagad tas ir tuvākais kalns, kur bieži pat ved jaunākos 3x3niekus. No galotnes ir skaists skats uz nometni.

Rīta vingrošana

Nodarbība ar vislielāko dalībnieku skaitu, ja neskaita maltītes un vakara programmas, ir rīta vingrošana. Daži dalībnieki ierodas 8os jau nopeldējušies vai izstaigājušies, bet laba trešā daļa no nometnes piedalās Brigitas Vīksniņas vadītā rīta vingrošanā, kas piemērota gandrīz visiem vecumiem un spējām. Mēs izstaipam visas ķermeņa daļas, orientējamies vidē un dienā un gan iesakņojamies zemē, gan pavēršam skatu un enerģiju uz debesīm un plašumu ap sevi.

Daiļrade 2019

3x3 tirdziņš atvērts katru dienu pirmajā mītnē
no 1-3 un no 5-7, sestdien no 11-4

Piedalās:

Līga Daiga
Inta Eckerson
Gints Grīnbergs
Edgars Skulte
Laila Medne
Austris Mangulis
Aina Priedīte
Laima Rožkalne
Lauris Rožkalns
Anda Spalviņa
Wenchstock

T-krekli, keramika, audumi, metala darbi, rotas,
apsveikuma kartiņas, somas

Birojā var nopirkt 3x3 T-krekļus, vestes, jakas,
krūzes, somas, „stadium seats.” Cenas \$2 - \$15.

Sirsnīgi pateicamies mūsu ziedotājiem!

Aida Bērziņš \$100

Inta Rūtiņa \$50

Linda Belte Novusa galds

Kultūras ministrija

**Pateicamies Latvijas Republikas
Kultūras Ministrijai par 3x3
nometnes atbalstu ārzemēs
lektoru ceļa naudas segšanai.**

**Otrdien, kad būs svecīsu
dievkalpojums Brāļu kapos,
pārdosim ziedus \$2 gabalā**

**Kopbildi uzņemsim sestdien
pirms pusdienām 11:45**

3x3 mājas lapa: www.3x3.lv

Redaktore: Maira Bundža

Avīzes galva: Uģis Nīgals

Foto: Maira Bundža, Andrejs Dzelzgalvis, Ingrīda
Jansone, Pauls Pilmanis, Laima Rožkalne, Lidija
Spārīte, Helēna Vīksniņa

Korektore: Māra Vīksniņa, Lidija Spārīte